

Tu, ets Èdip!

Consultes d'un psiquiatre d'infants i adolescents

Marcel Rufo

Vic: Eumo Editorial, 2003

Àngel Serra i Jubany

Hi ha teories psicològiques que consideren que no ens desempalleguem mai de la nostra infància i que el nostre passat més llunyà condiona el nostre present més actual. En el context d'aquesta interpretació del desenvolupament de tipus psicodinàmica, s'emmarca el llibre del paidopsiquiatre Marcel Rufo de l'hospital Sainte-Marguerite de Marsella.

La narració està estructurada a partir de l'estudi de casos, i de forma fragmentada se succeeixen les estratègies que el terapeuta utilitza per a la curació, i que parteixen de les representacions que el malalt té de la pròpia malaltia i el fet de buscar conjuntament la comprensió i el sentit del que li està passant.

D'aquesta manera, i sobretot a través del llenguatge, s'intenta situar en el pla psíquic una diversitat de símptomes moltes vegades físics —somatitzacions: expressar amb el cos el que no es pot expressar amb paraules— que protegeixen momentàniament un món intern que s'ensorra i provoca patiment.

El terapeuta fa interpretacions sobre l'inconscient, i, conjuntament, posa paraules, significats i explicacions al patiment.

La nostra feina de psicoterapeutes és una professió d'una riquesa àmplia i difícil de compartir. La confidencialitat que exigeix aquesta tasca dificulta la comunicació més íntima i transferencial de qui l'exerceix. Aquest llibre, més que aprofundir en els casos en matè-

ria conceptual i del coneixement psicopatològic, és interessant perquè descriu el procés mental que segueix el terapeuta, de manera que ens fa participar en el procés de presa de decisions, del seu pensament i de les seves emocions.

Hom també pot inferir i estudiar els diferents processos comunicatius únics que s'estableixen entre el terapeuta i els pacients; l'anàlisi dels silencis, i sobretot la recerca d'un rol difícil de delimitar entre l'amplitud de l'empatia i la comprensió sensible, fins a una distància que pot transmetre indiferència.

Com a psicoanalista explora i interpreta l'inconscient, explicita els mecanismes de defensa (projecció, desplaçament, negació, etc.), la transferència i la contratransferència i l'anàlisi dels rols dels pares i les mares. Per al públic no coneixedor d'aquesta terminologia psicoanalítica i psicològica, s'hi poden trobar exemplificacions pràctiques. És, per tant, un llibre que pot resultar útil en l'àmbit formatiu per a professionals sanitaris dedicats a tractar malalties psicossomàtiques, partint de la premissa que el llenguatge cura com també ho fan els medicaments.

Una crítica és posar en dubte algunes de les interpretacions que s'hi descriuen i el poc pes que dona a l'estimulació de l'entorn —família, companys, escola— com si l'infant fos amo del seu propi destí i impermeable a la relació educativa que s'hi estableix.